

25 FEB. 1987/126

s. 1. 13. og 14. okt. 1656 ting på Hauger i Ullenseker. Foged
Ullensaker Claus Bastiansen, lensmann Halvor Fregner.

Lagrett 13. oktober er etterskr. som skal besegle
tiendemanntallet: Gunder Randby, Thorsten Gystad, Oluf
Kaugerud, Halvor Wetall, Nils Svendsen Oppen og Hovel
Trögstad.

Tienden

Lest stattholderens brev om tienden: "Almuen den skal
riktigen angi under straff som vedbör, dessuten var
oververende den hederlig og höilærde mann, mr. Kielde
svoger og fullmektig, den hederlig mann hr. Hans Feldermann
kapellan her samme steds, stiftsskriverens fullmektig vel-
akte Hans Tommesön." Dat. Akershus 8/9 1656.

En annen befaling om at hverken landskyld eller le-
ding skal nedsettes eller forhøyes uten at man har inn-
hentet stattholderens uttalelse, og for alle som blir dømt
til å sone (böte) eller til straff skal saken føres på
tinget og innføres i tingboken. Dat. Akershus 27/9 1656.

1 b. Lest kongens brev om levering av bygningstømmer til
Akershus festning. Der skal leveres 3 stokker pr. fullgård
og de andre gårder forholdsvis. Pris pr. stokk 1 ort.
Dat. Kbh. 29/8 1656.

Lest stattholderens befaling om at alle som skyter
"Loes, Mår og andre vildvoren", først skal tilby det til
fogden før de selger det til andre. Dat. Akershus 28/9 1656
Den 14/10: Jens Tommesen fra Nes som fullm. for Anne Fin-
stad, Halvor Finstads enke, og hennes sønn Christopher
Finstad stevnet Even Gröndal for en søsterlodd i Gröndal.
Saken utsatt.

2. Peder Svendsen, borger i Oslo, stevnet Laurits Tauland for rest på landskyld og tredje tage. Nils Kolby møtte for ham. Saken utsatt.

2 b. Gullik Flateby stevnet av Borger Erpestad for 4 rd. gjeld. Betaler.

Gjerdrum Nils Gundersen Berg stevnet for leiermål med Mari Olufsdtr., tilholdende på Blegstad i Nes. Bøter 12 rd. 15. og 16/10 1656 ting i Gjerdrum. Tilstede fogden og sognepresten hr. Oluf Evensen, Hans Thommesen som er (stiftskriveren) Johan Gaardmans fullmektig og lensmannen Laurits Sörum.

3. Lagrett: Halvor Lövstad, Asbj. Kogstad, Gulik Hønsi, Halvor Thorsheug, Simen Brodal og Gunder Gutterud.

Tienden ble angitt og de samme brever som foran omtalt lest.

3 b. Nannestad 17-18/10 ting i Nannestad. Tilstede fogden, presten hr. Jens Mouritssøn, prestens fullm. hr. Hans Feldermann, Hans Thommesen og lensm. Just Høge.

Lagrett: Thorer Laake, Hans Eg, Jacob Bjertnes, Brønild Kringler, Tosten Loege (?) (Laake ~~eller Laake~~) og Ener Eg. Tienden angitt. Kongens og stattholderens brev lest.

4. 18/10 (ting i Nannestad) Gudmund Guttormsen har besøkt Rønau Lauritsdtr. og har senere giftet seg med henne. Betaler 9 ort.

To bønder i Holter, Gulbrand og Oden Aarum fikk tingsvidne for at deres hus var brent.

Oluf Eg hadde stevnet Anbjør Thorsdtr. boende på Engelsrud og vil se hennes adkomstbrev til gården. Chrf. Engelsrud møter og sier at hverken han eller hans mor er lovlig stevnet. Utsatt.

4 b.

Oluf Eriksen, sogneprest i Hof i Solör, stævner endel almue i Nannestad for gjeld på sin formann hr. Ander Jensens vegne. Hans fullmektig Nils Andersön fremla fulmakt dat. 1/7 1656. Lagrett i denne sak var: Jacob Bjerkenes, Tor Laake, Brynild Kringler, Hans Eg, Thosten Laake, Halvor Bölen.

Ener Eg er stevnet for 2 1/2 rd. Ener påstår å ha levert 1 tn. malt derfor og at han ellers har tilgode 5 Det skal foretas oppgjør.

Hans salmaker skylder 1/2 dl. Knut Löken vedgikk på hans vegne. Betaler.

5.

Kjöl Cunilrud stevnet for bl.a. rest på en kirkeke 3 rd. 2 ort. Loeding Engelstad skylder 3 mark. Er ganske forarmet og en gammel mann. Gulbrand Enger 2 rd., A mund Löken for en sagtrosse. Er levert.

5 b.

Jacob Jelberg er stevnet for ulovlig bruk av gården den skal være Oluf Eriksens (sognepresten i Hof) hustru Anne Iversdatters odel. Jacob Jelberg fremla bygselsedd fra sal. Peder Jensen på 1 fj. malt i gården, dat. Hölar prestegård 12/8 1655. Fremla også skr. fra hr. Peder (Jensen) til sin kjære far, hvori han sier at Nils Andersen på sin prinsipals vegne bør søke ham for Jelberg. Saken utsatt.

6.

Sven Pedersen Annulrud (Ånåsrud) har besøvet Anne Alfsdtr., og de vil gifte seg.

Eidsvoll

22/10 1656 ting på Myrer i Eidsvoll. Tienden angitt. Lagrett: Halvor Aas, Oluf Östby, Tharil Dokken, Jens Egger, Gunder Lynes og Thorsten Hoel.

6 b.

Hans Tommesen, forrige sorenskriver her, på egne og sin formann Söfren Eriksens vegne stevnet Oluf Grue

for resterende skriverlønn for noen år 1 rd. 28 sk.

Oluf Grues hustru Bergite måtte. Skal betale.

7. Jakob Stub stevner for gjeld fra den tid han og br. Mads Gram skal ha vært kirkeverger: Oluf Olsen Aas for kuleie til kirken 1 1/2 mark. Olufs fullmektig Halvor Aas sier at hans bror Ener Habberstad skal betale gjelden da han har fått en hest for 4 rd. m.m. Avsagt: Begge $\times$ brødre som har antatt arven betaler kuleien.

Oluf Grue stevnet for gjeld til Jacob Stub. Fremlagt Jens Poulsens dom, dat. Mørk 14/10 1653. Gjelden skal betales etter dommen.

Nils Tergenrud er stevnet for 1 1/2 ort kuleie. Skal betale.

7 b. Angår skyssferd:

Jacob Stub lot lese (på tinget) en seddel fra statholderen. Den holder at en del holder seg borte fra skyssferden, og er dat. Akershus 21. okt. 1656.

Hr. kanslers forleningsbønder måtte, deres gårder ligger til Nonneklosteret, nemlig Michel Dønnum, Gulbrand Bjerke, Oluf Wenger, som gjør skyssferd til Ullensaker og Gunder Elstad, Borger Elstad, Alf Boknes, Oluf Aas som gjør skyssferd til Hedmarken. De mener de bør fritas for skyssferdeplikten fordi de ikke noen tid har gjort skyssferd sammen med sognets bønder, men bare har ført kansleren og hans folk som ikke tar sin skyss hos skysskafferer. Og de mener de har nok med å skyss kansleren og hans tjenere. De sa det hadde vært slik med skyssferden i 10 år. Arne Røkholt er velbårne Hans Bjelkes landbonde. Han sa at hans husbond tar ingen skyssferd og han bør være fri fordi han undertiden fører sin husbond med 7 hester og

undertiden ~~færre~~ to eller 3 ettersom det behöves.

Siffvor Gabrielsens landbönder, de to halve gårder Habberstad og Jöndal, skysser sammen med almuen.

8. Chrf. Frilset er velb. Daniel Bildts landbonde og sier han har hans seddel for at han ikke skal gjøre skyssferd, men den ble ikke fremlagt. Skal skysses med almuen til han skaffer beviset.

Lensmannen har to gårder fri (for skyssferd), nemlig Frilset og Oluf Amundsen Smestad. Almuen vil gjerne at lensmannen skal ha dem fri, da de ligger langt av veien, og den vil gjøre skyssen for de to gårder. Halvor Aas som skysskaffereren har holdt fri, skal nu skysses, like med Svend Tandsen, som også skysskaffereren har holdt fri. Gulbrand Opsal, Sdegård og Tönsaker, også Sdegård, har lensmannen hatt fri fordi ikke har forlangt skyss i kongens ~~tjæne~~ erende, og almuen har hittil samtykket i det. Peder Tönsaker skal gjøre skyssferd til han skaffer bevis fra verket for at han er fri.

Medhjelporne Zakarias Fremmen og Jörgen Hammerstad.

Hr. Nads Grams avlsgård Hol, som han selv bruker.

Boedshaug hvor Jacob Stub bor, som nu også vil være fri Postböndene Torer Blakkesrud (Blakelsrud) 1/2 gård og Laurits Boksrud 1/4 gård, Halvor Røise 1/2 gård og Nils Ovri (skr. Oeffurj).

- 8 b. Aas (?) en fullgård som Jacob Stub holder fri for kongelige byrder.

Nes 24/10 1656 ting på Vogstad i Nes. Tienden ble angitt. Tilstede presten hr. Samuel Thrane. Lensmann Christen Fønstad.

Lagrett: Jon Drognes, Hågen Ihlang, Laurits Hønaug,
Nils Ourstad, Halvor Rud, og Oluf Husmo.

Hr. Ingelbrecht Madsen (sogneprest) i Aurskog har
stevnet Amon Foss for to års etterstående landskyld
nemlig 1654 og 55 av 15 lispd. Avsagt: Da han motville
har sittet inne med landskylden, har han etter L.L.B.
1. kap. forbrudt sin gård, og betaler resterende landskyld.

9. Erland Berg er også stevnet for 15 lispd. i Foss, og
for å bevise sin rett til det. Erland sier han ga Chrf.
Lang i Chra. sine adkomstbrev på Foss da han nu har det
i pant. Utsatt. Chrf. Lang skal stevnes. Christen Hvam
har stevnet Oluf Hofferud i Nes for 6degården Lösen (?)
(Öschen?) under Lomsnes og for 1/2 fj. rente i Lomsnes som
skal være vekeskiftet med en gård Fjuk, en fjerding deri.

- 9 b. Oluf Hofferud sier det er ham ubevist at det er ut-
gitt noen brev til Arne Thorstensen på denne gård. Arne
Thorstensen skal stevnes.

Amon Thorsen Øvre Seter i Odal stevnet Gudmund Pouel-
sen angående en hund, som skal være Kiersten sal. Pouel
Lauritsens hund. Gudmund sa det var hans svigermor Kier-
sten sal. Pouel Lauritsens sak. Utsatt.

Tron og Oluf Finstad og Bøttel Røkkestad var stevnet
av presten og møtte ikke. Bøtter 1 mark sølv. Erik H?
stevnet for gjeld 4 rd. 1 sk. Betaler.

10. Haagen Kartarud stevnet for 4 1/2 rd. (en gjeld til
Oluf Bjerke). Betaler.

Odal 5/10 1656 ting på Melström i Odal. Tienden angitt. Til-
stede fogden Jens Bang, hr. Anders kapellan og stiftskr.
fullm. Jens Nilsen Bering.

Lagrett: Haagen Ellingsrud, Oluf Sundby, Thron Skjepstad (

Nans Sem, Pael Aas og Nils Grimsland.

10 b.
Gjerdrum

10/10 1656 ting på Olstad i Gjerdrum: "da almindelig
Klosterting holdtes". Tilstede kansleren velb. Jens
Bjelkes fullm., foged Frants Stedsøn, lensmann Laurits
Sörum m. fl.

Lagrett: Gunder Rud, Helge Skogvold (Schouwold) Ener
Kjus (Kyess), Oluf Wormnes, Halvor Hylli og Amon Harastad

Erik Garder i Nannestad er av lensm. Lauritz Sörum
stevnet på hr. Oluf Eriksens vegne for gjeld 7 daler, som
hans formann Tron Garder skylder sal. Anders Jensen. Erik
Garder måtte og fremla skiftebrev hvoretter det går fra
3 mark. Skal betale resten.

11.

Brønild Hval stevnet Ragnhild Kjus i Skedsmo angående en
pung hun tok fra ham i byen for 2 år siden. Deri skulde
være mere på 1 1/2 dl. Som vidner Börger Kjus og Arne
Böler. Utsatt 6 uker.

Aalborg Tveter og hans hustru Kirsten Tveter stev-
net av kanslerens foged og fullm. Frants Stedtsen for
gjeld 60 rd. etter forrige sorenskr. Hans Thommesens dom.
Utsatt til 22/12 på Bråte.

11 b.

Nes

5/12 1656 rett på Vogstad i Nes. Saken Christen Helgesen
Hvam mot Oluf Hofsrud utsatt fra 24/10. Lagrett som da.
Christen Hvam tiltaler Oluf Arnesen Hofsrud for Larsøn
under Lomsnes og 1/2 fj. skyld. Forlikt, Oluf Hofsrud
skal gi Christen Hvam 1 fj. skyld i Pjug og 17 rdl.

12.

Sognepresten hr. Samuel Thrane stevner Bottel Rakke-
stads sønn Hans Bottolfsen, Oluf Finstads stesønn, Nils,
Tron Finstads sønn Alf, fordi de ulovlig har forladt hans
tjeneste. Deres foreldre hevder at tjenesten er lovlig
oppsagt. Alf og Nils skal også ha fordervet en hest for

presten i byveien. Den førte de til Finstad, hvor den døde. Forlikt. De betaler hr. Samuel 10 rd.

12 b. Ingebret Madsen, sogneprest i Aurskog, stevnte Erland Berg ang. 1 pd. i Foss. Saken utsatt. Erland skal bevise at den part av Foss han har pantsatt til Chrf. Lang råder bygselen over hele gården. "Og iblandt anden

13. talle sagde hr. Ingelbrigts fullmektig, Matis Botelsön at Erland Berig skulle fremlegge den største boe i retten, som han bruger at signe med."

Fogdens fullm., Jens Andersen stevner Anders og Torsten Ouvli for 2 1/2 dl. 12 sk. skatt, engarbeid, foring og vissöre 1/2 dl. 11 sk. Anders har ikke betalt og sier Thorsten skal skjöre det. Denne fremlegger bygsel-seddel for at han tok gården 16/10 1656 og gjelden er for 1655. Avsagt: Anders betaler eller beviser at Torsten har brukt gården i 1655.

13 b. 22/12 1656 Klosterting på Brotno i Ullensaker, foged Frants Ullensaker Stedzsönn. Lagrett: Amund Smedstad, Jens Rud, Gunder Gutterud, Elenen ? Hönsen, Hans Brodal og Börger Vang.

Kanslerens foged Frantz Stidtssön stevner Olbjörn Tveter og hustru for 60 daler gjeld iflg. kontrakt på Gislevold 12/1 1652, og for en forlikelse med mr. Kjeld Stub, dat. Ullensaker prestegård 27/3 1652, undertegnet av Olbjörn Tveter, Lauritz Sörum og Truls Bjerke. Olbjörn sier de ikke makter betale så meget. Skal betale til

14 b. påske. Brönil Hval i Gjerdrum søker Ragnil Monsdatter Kjus i Skedsmo for vel 5 mark. Morten Kjus möter og leverer belöpet. Brönild skal betale Ragnil 1/2 rd. omk.

Kanslerens foged Frantz Stidsön har stevnet Morten Kjus til å höre disse vidner: Mathis Kalseg fra Eidsvoll, var for 3 år siden på Kjus i Skedsmo, Knut Dönnum, Gul-

- brand Løken og Ingebret Haga var med ham. Da de satt og spiste inne i Torgeirs stue, ble det tatt 1 fj. mel og 1 fj. malt av Knut Dønnums slede. De tok en lykt og fant siden melet i en bås i Mortens fjøs, men vet ikke hvem tok det. Gulbr. Løken og Ingebret Haga vidner det samme. Morten Kjus møter med fullmektig Peder Mogensen Rud. Frikjent.
- 15 b. Fogden (Klosterets) Frantz Stidsøn stevnet Kiersten Gundersdtr. for leiermål. Bøter 6 rd. til sitt herskap.
- Marte Haagensdtr. som tjente hos Laurits Rud også stevnet for leiermål. Hun tjener hos Chrf. Diedriksen i Fredrikstad og barnet, Otte, er hos hennes mor på Grønland. Fogden søker også Laurits Rud, fordi leiermålet er begått på hans gård, for kongens sigt. Han sier at Kirsten var reist derfra lenge før han fikk vite det. Avsagt: Marte Haagensdatter skal selv betale boten til fogden.
16. Foged Frands Stidsen har stevnet "Store Iver ved Risbru" for en bråte han har ryddet på Barnekinn-eie (Baankinn-eie). Thorer Elstad og Christoffer Olstad har lest stevningen for ham. Han møtte ikke. Bøter 8 örtuger 13 merker.
- NB. Klosterfogden Frantz Stidsøn stevnet endel klosterbønder fordi de uten hans vitende skal ha "sammen-roetid" og høldt møte. Han hevder derfor at de har handlet mot loven og kongelige forordninger. Klosterbøndene på øvre Romerike kom frem og forklarte at da de på forrige ting hørte "vaar allernaadigste herre og konges åpne brev om herredagsholdelse, meldende at hvilke av almuen der hadde noget at klage, da de det til samme tid at tilkjendegi. Og efter dette K. Majestets nådigste brev forklarer de at samlet sig på et sted for at de deres anliggende nu
- 16 b.

mer (?) for deres gode landherre kunne angi, så som høie velbårne hr. Kansler og ikke videre". Er for rett avsagt: At ettersom de intet videre har gjort enn seg sammen samlet til at forfatte en suplick (bønnskrift), hvilken jeg (sorenskriveren) siden for dem til hr. Kansler har forfattet, er de innstevnte for denne post frikjent.

Dernest søker Frants Stidsön klosterbøndene for en rugbråte som de var tilsagt til å høste og treske som skal være på Ellnes grunn i Hakedalen. Hertil var de ikke villig, og rugen er blitt fordervet, hvorfor Frantz Stidsön mener de har gjort stor urett, og mener de bør betale rugen og omkostninger. Frantz Stidsön fremla et av kong Kristian den 4. utsendt brev dat. Kbh. 22. april 1609. Brevet er stillet til velb. Anders Gren og melder at Nunneklosterbønder skal gjøre arbeid til kansleren her i Norge. Likeså fremla han lensmannen Laurits Sörums forklaring at det ble avlet ca. 1/2 tn. rug i bråten.

17. Avsagt: Klosterbøndene, som lovlig er tilsagt til å høste og treske rugen, skal være forpliktet til å betale den med 1 1/2 rd. pr. tønne og omkostningene.

Angående den ved som Nonnekloster bønder i Nannestad, Holter og Gjerdrum sogn skal være tilsagt til å kjøre til Chra. til hr. Kanslers behov nu i anledning hyllingen og herredagen, av hvilke få eller ingen skal være fremkommen, hvorfor Kansleren selv måtte kjøpe ved med videre samme posts formeldende.

Avsagt: Så mange bønder som var lovlig tilsagt å kjøre ved skal betale det resterende, for hvert lass 16 sk.

Gulbrand Enger og Laurits Rud som ikke ville komme til Kansleren da han sendte bud etter dem "da de besøkte

hans fromhet med suplikker", er dømt til å betale hver
1 rd. til kansleren. Men hvad angår Rasmus Gislevoid,
Laurits Bjerke og Pouel Kopperud har de uten vedkommendes
samtykke og befaling oppskrevet hvad enhver har betalt i
byggesel og satt deres signeter under. Avsagt: De tre
menn skal for misbruk av seglene hver böte 8 örtuger 13 mk.
15/1 1657 arvesak på Löken i Ullensaker.

Lagrett: Joen Lund, Halvor Wetel, Laurits Stövern, Gullik
Flateby, Bottel Nesten, Gulbr. Rud, Oluf Kauserud, Haagen
Krogslrud, Nils Svendsen Oppen, Hans Stokker, Offden (Odin)
Stokker og Hans Lystad.

Oluf Lauritsen som fullmektig for Nils Pedersen i
Allergaat m.fl. har stevnet dennes svoger Michel Löken
ang. arveoppgjør. Nils Pedersen i Allergaats fullmakt
er dat. Höland prestegjeld 20/12 1656. Oluf Lauritsen
fremla skiftet på Löken etter Ellen Agustinusdr., dat.
15/12 165³ under 5 menns og en fullmektig, nemlig Anders
Hansens hånd. Han fremla også fullmakt fra hr. Agustinus
Ambrosiusen dat. Walle (Våle) prestegård 22/7 1653.
Dernest fremla han en skrivelse fra en del arvinger dat.
Hellegård i Höland 12/7 1656.

Michel Jensen (Löken?) fremlegger en seddel og
hevder han ikke er riktig stevnet, da den forrige soren-
skriver Jens Pouelsen eller hans fullmektig Anders Hansen
(som har administrert skiftet) ikke er stevnet. Utsatt.
5/2 1657 ting på Hauger i Ullensaker. Lensm. Halvor Frogne
Lagrett: Laurits Bogstad, Gulbr. Rud, Gullik Flateby,
Torgeir Lund, Erik Vogstad og Hans Stokker.

Den utsatte sak om det bruk Jens Börgen har hatt på
Brendi og sådd den halvpert Gyri Halvorsdr. har uten

landherrens tillatelse. Avsagt: Jens Børgen har forbrudt det han avlet der til (landherren) mr. Kjeld og Guri Halvorsdtr. skal gi ham så meget igjen som jorddrotten tok.

19 b. Sognepresten mr. Kjeld Stub og Jens Børgen er uenig om et tyribruk, Jens har hatt i Brenniskogen og fått 7 1/4 tn. tjære og feldt 6 sømmerstokker. Forlikt med presten om at Jens skal avstå den del han har bygslet av Brenni og alt han har avlet både på sin og Gyri Halvorsdatters part, og begge skal leveres fra seg sine bygselsedler.

Sogneprest Kjeld Stub stevnet Ingebret Nafstad, men da sorenskriveren ikke kunne få 12 uvillige menn til å betjene retten med seg, ble saken utsatt.

20. Gudmun Hønsen og Truls (?) Eidsvoll i Sörum, begge på sine hustruers vegne, stevnet Gunbjörn Melgård (NB senere står Melvold), før bosatt i Sörum, for 1 skpd. i Stokker. Gunbjörn Melvold skal ha pantsatt det til biskop Henning Stokflet uten deres samtykke. Utsatt.

20 b. Lest et pantebrev fra sogneprest i Chra. Truls Nilsen til biskop Henning Stokflet, hvorved en del i Krokfoss er pantsatt i 9 år for 650 rd.

Nils Pedersen har besøvet Bergite Halvorsdtr. De vil gifte seg. Bot 9 ort.

Gjerdrum 19/2 1657 ting i Gjerdrum. Lensmann Laurits Sörum (nu bondelensmann). Lagrett: Jacob Mo, Gulbr. Henni, Nils Henni, Gullik Hønsi, Halvor Thorshaug og Brynild Hval.

21. Thommes Bertelsen lot lese et pantebrev på 1/2 pd. smør i Kogstad i Gjerdrum og fra Johan Bru (?). Dat. Chra. 25/7 1655.

Fogden stevnet Aase/ Sandem for gjeld 5 ort. Betales eller vurdering.

Poul Thori var av skysskafferen tilsagt til å skysses

stattholderen Niels Trolle og møtte ikke frem. Paul
hevder at han ikke var tilstede da skyssen ble tilsagt.
Forlik: Han betaler fogden 1 daler på kongens vegne.

21 b.
Nannestad

21/2 1657 ting i Nannestad. Lensm. Just Haga.

Lagrett: Haril Homle, Thosten Laake, Iver Breen, Halvor
Dölen, Hans Eg og Gudmund Langerud. (Hans Ukestads navn
overstrøket.)~~Ma~~ Oluf Eg hadde stevnet Anbjör Thorsdtr.
på Engelsrud for endel odelsods. Vidner Knut og Engelb
Bidmler. Hans Togmesen møter som hennes fullmektig. Har
fremla et gavebrev fra sal. Thore Gulbrandsen, tidligere
boende på Engelsrud, på 1 fj. i Engelsrud, dat. 24/4 1639
og tinglest 14/10 1640.

22.

Deretter fremlagt fortegnelse over det sal. Chris-
toffer Engelsrud og hans hustru Anbjör Torsdtr. har an-
vendt på salig Thor Gulbrandsen og (hans hustru) Hillebor
Evensdtr. både under deres langvarige svakhet og til be-
gravelsen. Dat. Engelsrud 21/2 1657. Oluf Egs vidne Fro
Hvem forklarer: Han kom engang gående til Eg og da ba
Anne Eg ham inn. Da satt Torer Engelsrud ferdig til å
reise til Anbjör Engelsrud sin datter. Anne spurte da si
far hvor meget jord i Engelsrud hun fikk etter hans død.
Han svarte at Anne skulle få 1 fjerding. Da hun sa det
måtte være noe mer, svarte han nei.

22 b.

Frøde Hvems sønn Chrf. Finstad vidner det samme. Frø-
des bror Haagen E.? - var tilstede på skiftet, men er nu
død. Oden Låveg og Oluf Eg sa at sal. Chrf. Engelsrud
ga sin svigerfar sal. Thor Engelsrud førstebyggsel da han
kom til Engelsrud. Utsatt.

23.

Lensmannen Just Haga hadde stevnet Arve Hoel for å
høre vidner: Björn Rustad vidner: Han var på Nordby
nyttårsdat til kirkedure. Der var Arve Hol og sa til

prestens tjenestegutt Torgeir Toresön: "Du har fört presten og meg i uvennskap som en skjelm og tyv." Erik Rud, Engel Melby og Thöris Nordby hørte det samme. Arve Hol sa han var full og husker intet. Han har intet å beskyldge gutten for. Forlikt med fogden om å betale ham 5 dl.

Gunder og Ingebret Arvesen har slått prestens tjenestegutt Torgeir Toresön og Bøter hver 1/2 rd.

23 b.

Lensmannen har stevnet Markus Brynildsen på Aas i Björ sogn for slagsmål med Steffen Mårud på Kopperud 3. juledag. Han har slått Steffen med en kanne i pannen "som nu öyensynlig sees". Bøter dobbelte bøter fordi det er helligbröde, 4 mrk. sølv.

Nils Andersen i Klöften stevnet Ener Eg på vegne av sogneprest i Hof i Solör, Oluf Eriksen, for 2 1/2 dl. Betalte for retten. Kjöl Gunilderud skal etter regnskap betale hr. Oluf 3 1/2 dl.

24.

Gulbrand Enger skal betale de 2 daler og dertil omkostninger. Nils Andersen stevner på vegne av Oluf Eriksen Jacob og Christen Jelberg for 4 års resterende landskyld av 1/2 skpd. i Jelberg. Hr. Oluf Eriksen skulle fremlegge sine odels- og skiftebrever på godset. Dette er ikke gjort, hvorfor saken atter utsettes.

Eidsvoll

23/3 1657 på Myrer i Eidsvoll. Lensm. Chrf. Mork.
Lagrett: Oluf Östby, Jens Dorr, Oluf Aas, Pouel Jöndaä,
Gunder (?) Lynes og Oluf Habberstad.

24 b.

Jon Dölen var stevnet for skyssferds oversittelse med stattholderens rug som var kommen fra Hedmarken og skulle kjøres til slottet (Akershus). Jacob Stub sa han måtte kjøre rugen med sin hest. Jon Dölen sier at skyss-skafferen, Elias Myrer, skulle kjøre for ham. Han skal

betale Jacob Stub for skyssen han skulle gjort til Ullensaker - 3 mil - 12 sk. milen og 1 rd. til kongen.

25. Östen Ömark er stevnet for å ha slått underlensmannen i Hurdal, Gulbrand Rognstad, med en kanne i hodet i en begravelse på Melby. Vidner: Bertel Matisön Garsjö og og Peder Torsen Grøtlien. Bertel Matisen Garsås bror Johannes Garsjö er også slått i hoget med en kanne. "Og samme prov ehr finder (finner)" derfor synes at Bertel skal være Östen Ömarks avindsmann. Östen Ömark sier han ikke har sagt det han beskyldes for, men han sa at Bertel Matisön er hans avindsmann. Derfor burde han ikke vidne mot ham. Peder Liuns bo er registrert av lensmannen og 6 menn for leiermål. Boet utgjorde 36 rd. 2 mk. 4 sk., hvorav kongen tilkommer halvparten. Laurits Lauritsen Lönneli har stukket sognepresten Nads Grams tjenestegutt Haagen Joensen forleden höst. Böter 2 mark sølv.

25 b. 25/2 1657 ting på Vogstad i Nes. Lensmann Christen Fensstad. Lagrett: Oluf Boddning, Chrf. Finstad, Björn Fensstad, Sten Aamødt, Tore Husmo, Oluf Sköyen, Gulbr. Bröter, Halvor Rud, ~~Jo~~oen Drognes, Oluf Wormnes, Ingelbret Valstad og Jon Fogstad (Haagen Katteruds navn er overstrøket).

26. Gunder Löken stevnet av fogden for å ha slått sin mor, Randi Löken. Moren forteller at Gunder skulle slå etter hennes datter Bergite Gulbrandsdtr. ute på jorden, hun gikk imellom og fikk slaget over hånden. Ellers ingen vidner. Gunder Löken skal betale til de fattige 8 örtuger og 13 merker og likesåmeget til kongen.

Halvor Vennevold betalte fogden 9 ort fordi hans hustru Barbro Olsdatter kom for tidlig.

26/2 utgjorde disse lagrett: Oluf Boddning, Chrf. Fin-

stad, Oluf Grini, Oluf Sköyen, Gulbr. Bröter og Halvor Rud.

Ingebret Madsen, sogneprest i Aurskog ved fullmektig

- 26 b. Mats Botelsen stevnet angående bygselen til Foss bl. andre Hans Glöstdsönn Mo i Skedsmo, som ikke møtte. Bøter 8 örtuger 13 mk. sølv til kongen og betaler Ingebret Madsens omkostninger ved stevningen. Lensmannen ba almuen yde ham 2 settinger korn av hver full gård her i Nes sogn for hans store "natthold" med de reisende. Almuen svarte at den ville gå med på dette.

27. Halsten Eriksen Trandum på Eidskogen lot lese et skjöte på 1 1/2 skpd. i Farset i Nes. Dat. Rotnes 15/12 1656.

Ullensaker 28/2 1657 ting på Hauger i Ullensaker. Lensm. Halvor Evensen Frogner. "Er av bemelte kongl. maj. foged (Claus Bastiansen) ved lensmannen Just Haga av Holter sogn og lensmannen Lauritz Sörum i Gjerdrum sogn tilnevnt 12 lagrettesmenn som den dag retten med mig kunne betjene."

Fra Holter og Nannestad: Hans Elton, Torkild Nordby, Knut Grani, Jacob Bjertnes, Oluf Wåle og Chrf. Hegli.

Fra Gjerdrum: Joh Hönsi, Gullik Hönsi, Even Kjerstad, Oluf Ask, Brynild Hval og Erik Kulsrud (Oluf Orstad er ströket over).

- 27 b. Peder Jensen med fullmakt fra stattholderen fremla stevning "anmeldende" böndenes besværing over sognepresten Kjeld Stub, dat. 28/1 1657. Den er lest av hr. Kjeld den 31/1 og lest ved Ullensaker hovedkirke 1. og ved Jessum (Hovin) annekskirke 2/2 1657. "Det vidner Halvor Evensen (Frogner) bondelensmann" i Ullensaker.

Deretter fremla Peder Jensön en suplikkasjon dat. Ullensaker 1/1 1657 hvori Jens Börgen på almuens vegne ber om å få en prokurator som kan svare for dem mot hr. Kjeld Stub. Stattholderen har så 5/1 1657 bevilget at Peder

Jensen skal være almuens forsvarer.

28.

Peder Jensen fremla almuens suplicas (bønnskrift, klage?) dat. Ullensaker sogn 16. juli 1656. Den er på almuens vegne forseglet av Amon Kolby, Ingelbret Nabstad, Anders Julset, Olbjörn Tveter, Laurits Olstad, Christen Stanger, Mats Stanger, (Thore Holum sa han ikke hadde vært med dem å rådslå), Haagen Krogsrud, Lauritz Stövern (han sa at han stod ved klagen hvis de andre gjorde det og sa at han hadde levert sin hustru sitt segl forat hun kunne levere Arne Flindrum det), Oluf Kjus, Haagen Onsrud (sa han lå hjemme og visste ikke at det var skrevet noen klage på mr. Kjeld. Han hadde levert sitt segl til Kolbjörn Warum fordi de skulle forsegle en klage på den daler de måtte betale for langtømmer.) Anders Algrim, Hans Onsrud (Onsrud?) har ikke vært med på klagen. Oluf Stokstad, Haagen Kjus, Jørgen Hauge (?), Oluf Björningstad, Siver Kjos. Oluf Elstad er syk, men hans svoger Christen Elstad svarer for ham at han står ved klagen. Adam Thaugland,

28 b.

Troels ? Kjus, Odin Stokker og Henrik Willersrud. Almuen vedstod klagen.

1. post. Mr. Kjeld skal tilegne seg 20 egg av hver gård til påske. Og de som ikke betaler i rett tid må betale 16 skilling. Mr. Kjeld sier han mottar eggene av hver gård, men sier at han ikke har tatt 16 skill. sneset, men nöyet seg med 8 sk. eller det de ble enig om. Joen Børgen sier Amon Evensen Skryten har sagt han har betalt mr. Kjeld 16 sk. pr. snes. Denne påstår han sa man fikk 16 sk. i byen. Chrf. Oustad sier at hans fader (?) Gulli Oustad har gitt mr. Kjeld 16 sk. for et snes egg, men mr. Kjeld benektet dette. Jens Børgen var ikke tilstede da det om

eggene ble innført og ber de andre svare for det. Chrf. Andersen på Kverner var for noen år siden hos mr. Kjeld på sin fars vegne for å gjøre opp regnskapet. For 9 års egg ga han 4 1/2 mark (12 sk. pr. år). Mr. Kjeld sa at det ikke skal kunne bevises.

Erland Hilton vil ikke ha med klagen å bestille, da han nu er en offiser og gir ingen egg.

Almuen sa at hvor to bønder bor på en gård, selv om det er bare en ødegård, må hver av dem gi mr. Kjeld 1 snes egg.

2. post. Hver fullgård må levere mr. Kjeld 2 lass ved, og 1 lass fra hver halvgård i hovedsognet. Av annekset hugger en full gård 2 koster ved og en halv gård 1 kost ved på hr. Kjelds Eiendom. Dette vedgikk presten.

3. post. Hver full gård slår og raker en dag i hans eng og skjærer et mål i hans åker. Hvor det er to på en gård, skjærer de to mål åker, som mr. Kjeld vedgikk.

4. post. Om de tre tylvter bord som hver gård kjører fra mr. Kjelds sager til byen. Mr. Kjeld vedgikk dette og forklarer at den ene tylvt skal være fordi han holder prestegårdens hus ved like. Den annen tylvt skal være for noen gårder han før har hatt fri for skyss, men som nu er utlagt til å skysse som almuen. Og for at han selv skal skysse fremmede som kommer til ham med sine egne hester. Den 3. tylvt sier mr. Kjeld skal være for "en byreise til byen" av hver gård, og alt skal være i overensstemmelse med kontrakter.

5. post er om 2 1/2 daler og 1 mark av hver fullgård utbetalt til bygging av kirken. "Hvortil mr. Kjeld svarede at have behovet av almuen av hver gård, av øde- og halvegårde forholdsvis, 11 rigsort til bygning (syning?), så som for et år. Av gården 1 rigsort til den nye vings bygning.

Og derefter at skulle gi av hver gård 2 1/2 rd., innen 2 år å betale til den nordre ving å opbygge."

6. post. Om hr. Hans Feldermans offer tre ganger om året og derfor-uten årlig av hver full gård 1 kvartel korn, halve- og ødegårde forholdsvis. Hertil svarte mr. Kjeld at endel gjør det hvis de vil, og de som ikke vil, rår selv både for offeret og kornets utgivelse.

7. post. Angår de utferdskjør som mr. Kjeld skal ha av den døde bo av ødegårdsmennene. Hertil svarer han nei. Amund Garder forklarte at hans svigermor Gubjør Olsdatter omtrent for 5 år siden "kom udfart" til Garder på en slede og hadde intet og sa at fiendene hadde tatt fra henne alt det hun hadde. Og (hun) hadde intet å fø seg med, men skal "ha ligget i querleye" (til sengs?) hos Amon Garder i 2 år. Da hun var død, skal Anund Kolby ha mottatt en ku i utferd på mr. Kjelds vegne. Anund Kolby sa han tok en ku på Garder og beholdt kua, men ga mr. Kjeld en sotet, søkket hest isteden. Amund Garder sa at Gunbjør for mange år siden bodde på Langfoss på Eidskogen.

30 b.

Mr. Kjeld sier han ikke kan huske dette, men skal undersøke det. Osten Askudsøn (Asgautsøn) på sin mors, Kirsti Lundbergs vegne, forklarte at mr. Kjeld fikk en ku (kvie) i utferd etter hennes sal. mann Seffuol Lundberg og de hadde ikke mere enn den ene ku, som mor og sønn selv skal ha leiet til prestegården og levert mr. Kjelds hustru Maren Michelsdtr. Mr. Kjeld svarer at Kirsti Lundberg skylder meget mere enn den ku(kvie).

Halvor Romsås vidnet sin hustrus ord, at hun skulle ha levert en utferdsku i prestegården på hustruens vermors vegne. Hun hadde hatt gård i Fet sogn og døde her i sognet og ikke har hatt med seg noen kvie hit i sognet.

Halvor sier det skjedde før han kom til Romsås. Anne Romsås møtte selv 2. mars og forklarte det samme.

31. Oluf Söfrensen Averstad (Aberstad) kom frem og forklarer at hans mor, Bergete Averstad i pestens tid ga mr. Kjeld for sine to sønner Pouel og Christoffers begravelse for den ene 2 rd. og for den annen 3 rd., og det ble preket over dem fra prekestolen. Mr. Kjeld svarte at han husker ikke hvor meget det var og sa at det var de rikeste gutter her i sognet, og hvad hun med god vilje har gitt, har han mottatt.

Hans skinder (skinnfellemaker), en fattig husmann fremkom og forklarte at han i pestens tid ga mr. Kjeld 1 daler for sin datters begravelse. Ellers sa han at han hadde arbeidet for ham, den daler for begravelsen iberegnet, for 2 daler og bare fått 16 skilling. Og beklaget seg over at han ikke engang 2. juledag fikk ha fred i sitt hus for mr. Kjeld. Han hadde da befalt Kristen Stanger og Gulbr. Haug å undersøke om det oppholdt seg "fanter" hos ham. Disse forklarer at de var der, men så ingen andre enn Laurits Suarger (Svarver) som bodde der.

31 b. Nils Rolstad vidnet på Bergete (Birgite) Rolstads vegne, som er en ødeplass, at hun hadde ikke mere enn en kvie og måtte gi mr. Kjeld den i utferd for sin mann Erik Rolstad for ca. 10 år siden, og Nils leide kua til presten. Bergete måtte selv 2. mars og bekreftet dette. Hun går nå og tigger. Mr. Kjeld sa han ikke husket noe til det. Willum Vetal sa at for 7 år siden leverte han mr. Kjeld i utferd for deres svigermor salig Ellen Toresdatter på Holt for begravelsen, som skjedde ved Sörum hovedkirke, en kvie, og dessuten måtte betale hr. Jacob på Sörum for be-

gravelsen. Mr. Kjeld tilstår å ha fått kvien, og Ellen flyttet fra Holter (Holt?) samme år begravelsen var, 18 uker før hun døde.

Peder Stensby sa han hadde gitt en kvie i utferd for Anders Elstad.

32. Markus Heterby (Vestengen?) leverte en kvie i utferd for sin datter Birgitte, som var Anders Elstads hustru, og han hadde bare 2 kuer igjen. Samme gang ble levert for Markus Heterby 1 kvie for hans hustrus utferd, og han bruker bare en halvødegård. Mr. Kjeld sa han hadde fått 2 kuer, men hadde de gitt flere, da hadde han rett til det, sa han. Chrf. Oustad, halvgårdsmann, hadde gitt i utferd og begravelse for sin far og mor 1 ku og 3 tylvter tømmer. Mr. Kjeld sa: "Er det sant, så er det også forsvarlig", men han kan ikke huske det. Christoffer sier at han og hans hustrus (?) søster Gjertru Guttisdatter leide kua dit. Tømmeret ble levert på Onsrud sag som kr. Kjeld bruker.

? Anders Julsrud har levert 1 kvie for Peder Furulunds hustrus begravelse og hadde bare to kuer og var ødegårdsmann. Og den annen ku ble levert til (for?) en liten gutt som hadde "den falde syke" og var mannens eget barn.

Mr. Kjeld sier at Peder Furulund var hans leilending og skyldte ham mer enn den ku, men det etterga han for barnas skyld.

Erik Garder forteller på sin hustru Berte Garders vegne at han har levert en utferdsku for sin forrige mann Trond Garder. Mr. Kjeld benektet det ikke og syntes det var rimelig.

2 b. Saken fortsatt 2. mars.

Lagrett fra Nannestad som foran: Hans Elton, Torkil Nordby, Knut Grani, Jacob Bjertnes, Oluf Waler og Chrf. Hegeli.

Fra Gjerdrum: Joen og Gullik Hønsi, Even Kjerstad, Oluf Ask, Brynild Hval og Erik Kulsrud.

Hans Onsrud og Haagen Onsrud vil nu stå for klagen.

Oluf Lille Røgler, en ødegårdsmann ga mr. Kjeld en ku i utferd etter sin hustru. Hadde 5 kuer igjen. Mr. Kjeld vil ikke svare til det uten at han kan bevise det. Mr. Kjeld sier for retten at fhv. foged Tobias Söfrensen har siktet Arne Flindrum for tyveri av høy. Arne Flindrum skjöt til vidne på det og sa at det aldri skulle kunne bevises. ~~At~~

33.

Nils i sagen i Sörum sogn har på sin sönn Rasmus Sörbys vegne, som bodde på 1/2 gård, i pestens tid gitt tre daler for hans hustru Kari Gulbrandsdatters begravelse, og de levet sammen 4 mndr. og Rasmus hadde ingen ku. Mr. Kjeld sa at det skal og bör bevises.

Oluf Lauten har gitt 3 kuer i utferd. En for sin far Laurits Lauten og en for sin bror Rasmus Garder og en for Rasmus Garders hustru Berete Trønsdatter "og (han) sagde at (han) ikke klagede derpå, men de andre skjöt ham frem (for) at han det skulde bekjende".

Mr. Kjeld sa nå at "sådan med andet og mere" gjorde at han måtte forlate tinget og leverte sorenskriveren en seddel. Straks etter kom han inn igjen og sa at han endnu ville høre hvorledes det ville bære ivei.

33 b.

Halvor Sörby måtte gi mr. Kjeld 11 rd. fordi denne beskyldte ham for tiendesvik for et år siden forleden høst. Levert i to terminer 5 1/2 rd. hver gang. Mr. Kjeld sa at det ikke kan bevises og videre at denne beskyldning og andre saker som ikke er spesifisert i klagen eller stevningen bör ved ny prosess og stevning utføres.

Gulbrand Stokker forklarer at presten for 6 år siden lot lensmannen og 5 menn vurdere fra ham etter den forrige sorenskriver Hans (Thommesen) Bönke (Bynke)'s dom 4 kuer, og sier at det var for høyttiende. Mr. Kjeld sier det var for annen gjeld og omkostninger i samme sak.

Erik Skjelmerud for retten fremkom og sa at han hadde gitt mr. Kjeld 27 rd. for et par lompne laken som han skulle ha kommet ulovlig til, og en vesel stöeg (stede?) panne som var gjort av kobber og var hestesmörelse i. Og mr. Kjelds pike Maren ble det levert igjen for 6 år siden.

34. Mr. Kjeld svarte: Erik Skjelmerud og hans hustru Guri Amundtr. tjente begge hos presten og ble gift derfra og sitter nå som leilendinger på hans ödegård Skjelmerud. En av hans piker besøkte dem på Skjelmerud og fant adskillig av mr. Kjelds gods. Han fikk ikke så mange pengene for det, men fordi han fikk gården og han gjorde hans trolovelse og bryllup og fikk 2 kuer og en hest av mr. Kjeld. Erik påstår han selv har betalt krack snideren 6 dl. og 2 kuer og sa han ga mr. Kjeld 8 dl. da han tok Skjelmerud, og Guri tjente presten i 7 1/2 og han i 4 år, og det er kortet i deres lönn for de 2 kuer og hesten; mr. Kjeld sier de fikk lönnen utbetalt etterhvert, og Christen Nilsen sier sier han i Chrf. Diedriksens bo tok ut på en tid brun Kiersey til et skjört og sort klede til en tröye. (Der er så endel prosedyre mellom presten og Erik om dette.)

34 b. Gullik Hetterby har i fjor sommer gitt 12 rd. for en gjetunge som ble igjen da gjetene skulle drives fra hans ~~h~~ havn, hvor han hadde 22 gjetunger fra presten. Gulliks gjetergutt hjalp prestens så mr. Kjeld fikk sitt taff fullt (gjetenes antall). Mr. Kjeld svarte at han vil erfare det hos sine kvinnfolk og Gulliks granner.

Oluf Kiös ga for 4 eller 5 år siden for sin far Thosten Kjösens begravelse 4 rd. og han satt "i huse" i et lite hus på Kjus. Ener Kjus la det ut og tok til seg sauer og kuer som faren eide, og han hadde bare en ku. Mr. Kjeld vet ikke hvor meget han fikk, men fordi faren overlot dem gården, skyldte de ham en ku.

35. Ouels Ihle forteller at hans og prestens fe har vært i deres felles havn, nemlig 6 kuer og 1 kalv. Kuene ble drevet til Ullensaker, og det ble sagt at det ble gjort av folkene på Skie-bakken. Han måtte så gi presten 1 1/2 daler for å få dem igjen og lånte pengene av Christen Nilsen, prestens tjener. Det annet år ble feet tatt ved storevaten i felles havn og drevet til Ullensaker, da måtte han betale 2 dl. Mr. Kjeld svarte at både hans (Ouels Ihles) og hans svigerfars buskap ble noen ganger tatt inn fordi de ikke ville reise til seters "i tid og time", skjönt de ofte var blitt advart om det. Men han kan ikke huske å ha fått mere enn 1/2 dl. for det.

35 b. Kiersten Tveter hadde for 7 år siden en lørdag bedt presten unne hennes bror Mads Brotte et stolsted (Stolle stae) i kirken og ikke tett nede ved døren, fordi han før hadde sitt stolsted lenger oppe i kirken. Men presten svarte ikke annet enn en hob "onde ord". Presten ba henne så be Mads Brottno (ser det ut til å stå) komme til ham. Han kom også til kirken søndag deretter sammen med lensmannen Lauritz Sörum. Siver Sörum og Björn Olstad var også med. Laurits sa til Mads at han skulle bli med for kansleren hadde befalt å skaffe ham stolested. Da de kom til kirken, gikk presten på kirkegården. Da de talte med presten om stolstedet, sa han: "Der står stolstaen" og viste dem gapestokken. ~~Christen Nilsen, pres-~~

~~tenxxtjener~~ Da svarte Mads: Får jeg ikke annet stolsted enn den. Og vendte tilbake igjen og gikk ut den søndre port. Da han stod ved sin hest, ropte presten: ta ham. Så grep lensm. Laurits Sörum i det ene trøyeflak på ham. Mads, du får at bie. Så kom Christen Nilsen, mr. Kjelds tjener springende krafløs (uoppfordret) og Svend Kykum, som tjente i prestegården, og Oluf Randby og tok fatt på Mads og leide Mads inn på kirkegården til gapestokken. Madses hustru Berte Brotne ba for ham, men han ble satt i gapestokken under gudstjenesten.

Marte Lauritsdtr. nu tilholdende på Gran i Sörum, satt för i huse hos Lauritz Elton i Ullensaker i 8 år og har vært gift i 10 år, har bedt presten om seddel ^{eller} ~~eller~~ hvordan hun har forholdt seg, til presten i Sörum, da hun flyttet fra Ullensaker sammen med sin mann hösten 1656, og var hos presten atter etter seddel nest för jul för å få bevis så hun kunne komme til Guds bord. Presten ba henne bie til hun hadde fått mat. Etter måltidet spurte han hvor mange penger hun hadde. Da hun sa hun hadde 1/2 daler å betale seddelen med, tok presten denne ~~en~~ men sa: "Det gjør jeg av min godhet at jeg gir ektefolk seddel för 1/2 rd.; men andre prester tar 1 daler." Nei, sa hun, da jeg reiste fra Sörum, tok presten der, hr. Jacob, 20 sk. för seddelen. Hun har enda ikke fått seddelen. Og presten ba henne komme igjen lørdag. Christen N. kommer da hjem og kan se i sin bok om du skylder meg noe. Lördag ble hun av Christen Nilsen foreholdt å skylde 1 rd. för arbeid i åker og eng på prestegården i 8 år. Dette benektet hun. Presten ba henne da gå og at hennes mann Jon Gulbrandsen måtte komme etter seddelen og ha med 1 rd.

Og hun er siden ikke kommen til Guds bord i Sörum sogn og har vært der fra St. Hans dag. Presten sa han var advart av medhjelperen og Lauritz Hilton, på hvis plass de før hadde bodd, om at de var flyttet fra sognet. Han kunne derfor ikke ta dem til alters, men Jon Gulbrandsen skulle komme med to menn av Ullensaker som forsikret om deres forhold. ^{skulle de} Dagseddel, uten penger! Siden er de ikke kommet. Lauritz Hilton og Olbjörn Tveter bevidner at de har skikket seg bra, og presten sier da at de kan få seddel når de vil. -

Sören Arnesen Garder har på sine søskens vegne betalt en ku i utferd for moren Ingeborg Garders begravelse. Dessuten ble det sagt at de skyldte mr. Kjeld 24 dl. 1 mk. 7 sk. Men Sören hevdet at han ikke skyldte presten mer enn 4 dl. og 1 1/2 tn. havre og penger for hans 3 søskens begravelse, og på dette har presten fått 1 tn. tjære i rente siden. Presten vil gjøre opp regnskapet med dem når de kommer til ham. Amund og Sören hadde ikke kunnet fragå gjelden på skiftet.

Erik Vogstad forteller at det døde en fattig husmann hos ham for 7 eller 8 år siden. Denne hadde Vogstad for ham og etterlot seg bare en ku. Den ga Erik presten for begravelsen og annet han skulle skyldte ham, men han kan ikke vite enten han skylder eller ikke. Presten kan ikke huske det.

Gulbrand Furuset har betalt presten 3 rd. i utferd for sin far Hågen Skjelmeruds begravelse. Han var en fattig ødegårdsmann og hadde bare 2 kuer, var blitt blind og hadde 4 barn etter seg. Gulbrand tok faren til seg da han var blitt blind. Han døde på Furuset og hadde vært

der noe over et år. De 4 barna fikk de to kuene og intet annet, og for begravelsen fikk han hans gamle klær, intet annet. ~~Han var i trette med Halvor Frogner om en eng som ligger ved Stokker, Gudmund ble til-~~
~~dømt engen av sal. Hans Bönke, da sorenskriver, og brukte~~
~~den et år. Engen skal være av Ullensakers preste-jorder.~~ Stub svarte at Hågen Skjelmerud
bodde på en av prestebordets gårder, en god ødegård, og
for alt ble gjort klart med de tre daler.

38.

Gudmund Hønsen i Sörum. Han var i trette med Halvor Frogner om en eng som ligger ved Stokker, Gudmund ble til-
dømt engen av sal. Hans Bönke, da sorenskriver, og brukte
den et år. Engen skal være av Ullensakers preste-jorder.
Mr. Kjeld stevnet så dommen for lagmannen som underkjente
dommen. Det år han brukte engen, da sådde han også Stokker,
som var hans egen jord. Siden la han av tienden på gården,
og de som bodde der, førte den til Ullensaker tiendebod.
Et år etter beskyldte presten, hr. Kjeld, Gudmund for ti-
endesvik og stevnet ham for tinget i Sörum. Han ble da
forelagt å reise til presten og forlikes med ham. Han
reiste dit og hadde med seg Jacob (Christensen?) Asak.
Da sa mr. Kjeld: "Gjorde jeg rett, skulle du gi meg 100 dl.
for omkostningene og for tiendesvik." De ble tilslutt
enig om at Gudmund skulle betale presten 50 daler i om-
kostninger og tiendesvik. Engen skylder 3 høns. Stub
sa at den sak ikke hører Ullensaker til, og Gudmund hadde
ført høyet av engen og Stub hadde hatt sin tjener på
tinget og tilfredsstillet Halvor Frogner. Gudmund ville
ha seddel for oppgjøret, men Stub sa: "Det bevare min Gud
fra" (å levere seddel på dette oppgjør).

38 b.

Kiersten Tveter fortalte at Oluf Löken har tatt en
ku på en slede på Kjös og bragt den til prestegården.
Oluf Löken forklarer så at han fikk bud fra hr. Kjeld
eller prestegården at han skulle få en ku på Kjös.

39. Enken der leverte kua til Endre Kjos og han leverte den til Oluf som leverte den i prestegården. Endre Kjos som overtok gården etter Guri Kjos forklarte at Tron Kjos (Guris mann?) skyldte presten 3 tn. havre. Og nu går kvinnen (Guri?) og tigger med et barn. Presten svarte at Trond foruten dette er meget mere skyldig og (han) fikk 2 tn. ~~korn~~ korn på Hovin tiendebod for å male mel av det, men han åt det opp. (Hermed er det slutt den dag.)
3/3 1657 ting på Hauer i Ullensaker. (Lagrett ikke innført.)

b. Markus Heterby, Anders Nordby, Ener Cröndalen, Peder Stensby, Jacob Jøren, Chrf. Ukesedt, Christen Joedal (tilf. i margin: skjærer bare et mål), Torer Kopperud gir årlig 1 snes egr. De sier de gir årlig for egg 8 sk., for ved 8 sk. og for tiendeost 8 sk. Endel av disse ødegårdsmenn forklarer at de skjærer 2 mål årlig i prestens aker. Presten svarte hertil: "Jeg tviler ikke på at de ved jo selv bedre."

Gunder Randby og Hans Brotnov forklarer at de med sine hustruer og barn var til alters søndag før jul for noen tid siden sammen med andre av menigheten. Da de hadde mottatt brødet, ble de stående ved alteret mens klokkeren måtte hente vinen i prestegården, og det ble sunget en salme imens. De to menn ble tatt i ed på sin forklaring i prestens påhør etterat den var lest to ganger for dem og tingalmuen. - Deretter "undvigte" presten tinget.

40. Hans Thommesen, forrige sorenskriver, og Michel Löken bekreftet dette og at vinen som ble meddelt dem ikke var tilstede under sakramentets ord. Og Gunder Randby og Hans Brotnov tilstod at de fikk brødet først og biede så til vinen kom, hvilket de ~~ennu~~ som tilforn standhaftig

vedstår så sandt Gud skal være deres arme sjele nådig.

Fogden sendte lensmannen, Halvor Frogner, Halvor Ingier og Truls Bjerke til prestegården for å spørre om presten eller fullmektigen ville komme igjen til tinget så hans stevninger kunne foretas for retten med det som for retten kunne passere. Presten svarte "at han vilde tage det ved til (tål)modighet inntil Gud og övrigheten vilde make det anderledes".

40 b.

Etterskrevne avla nå ed på det de hadde forklart at de hadde betalt til presten: Gunder Garder, Amon Kolby, Östen Aschudsön (Asgautsön?) Lundberg, Halvor Romsås på sin hustrus ord, Oluf Sörensen Abostad (Averstad?), Hans skinder, Nils Rolstad, Willum Wetel, Peder Stensby, Markus Heterby, Anders Julset, Hans Baankind, Erik Garder, Oluf Lauten, Halvor Sörby, Erik Skjelmerud, Gullik Heterby, Oluf og Ener Kjos, brödre, Erik Vogstad, Gulbr. Furuset, Gudmund Hönsen, Markus Heterby, Anders Nordby, Ener Gröndalen, Jacob Jaren, Kristen Ukeset, Christen Jödal og Torer Kopperud.

41.

Anders og Svend Ihle forklarte, Svend på sin hustrus vegne, at de for 4 år siden ga hr. Kjeld 10 rd. hver fordi de skulle ha forbrudt seg med tiendesvik. På den tid levde Ragnhild Jonsdatters forrige mann sal. Oluf Paulsen Ihle. Even Hansen, nu tilholdende i Holen, tjente dengang hos Anders Ile og vidner det samme.

Amond Mo i Gutöen bodde for noen år siden på Flögstad og leide seter av Laurits Nordby på Moen i Jessheim. Da kom prestens tjenestegutter om natten og tok feet og drev det til Ullensaker (prestegården). För han fikk det igjen måtte han betale 8 rd. og dessuten kjöre 5 tv. deler

(planker eller bord) fra Krokfoss til byen. Presten beholdt ungdyrene i pant for pengene. Gulbrand Hekseberg (i Frogner) leverte pengene til presten og dyrene stod i prestegården 2 netter og en dag. Siden leide Amund Mo seter av presten, og kongen eier halvdelen av den.

Arne Flindern har gitt en tre år gl. ku og 1 rd. for to år siden. Han lånte det av Kristen Nilsen, prestens tjener. Daleren fordi han ~~ø~~ etter prestens bud ikke kom til ham en onsdag og kom for å få ham til å ta land. *stegte*
sen han *skulle* til Hovin kirke.

4/5 1657 ting på Bauger. Lagrett: Halvor Aas, Oluf Kausrud, Gunder Randby, Halvor Wetall, Anders Julset og Thore Berg. NB. Istedenfor Halvor Ås, som er nestsöskenbarn til arvingene, er tilsagt Halvor Romsås.

Gudmund Hönsen og Truls Eidsvoll, begge fra Sörum, hadde på sine hustruers vegne stevnet alle Gunbjörn Melgårds (skal være Melvolds) arvinger angående 1 skpd. i Stokker.

Laurits Christensön fremla fullmakt fra "hederlig og höilörd mann" mr. Henning Stockflet, dat. Oslo 3.2.1657.

Gunder Frogner, lensmann i Sörum, fremla fullmakt dat. Frogner 27. (?) febr. 1657.

Fremlagt et skiftebrev dat. Hönsen 2/10 1649 og et pantebrev dat. Oslo 3/4 1655. Saken utsatt.

Jan Stovner har stevnet Halvor Langeland for å ha slått ham i hodet lørdag för nyttår da Jon var på vei hjem fra Sörum på veien nordenfor Sörby. Toril Sörby, hans egen bror, hørte de larmer og løp til. Da så han Jon stod og blødde og begge hadde kniv i hånden. Da Joen gikk hjem, "gikk han inn på veien til Jon og Torgeir *Lund* og lot seg

besiktigen". Halvor Langeland böter 4 mark.
Odal 13/3 ting på Melström i Odal. Foged Jens Jacobsen Bang.
Lagrett: Siöne Aarstad, Gulbrand Skyldstad, Oluf Kjelkel
(?), Rasmus Moen, Svend Fulle, Nils Grimsland, Knut Wal-
stad, Oluf Hornes, Knud Kolsrud, Arve Thouel (?), Oluf
Sörby og Nils Hernes.

43 b. Anders Mangset stevnet Gunder Karlsen (Mangset) og
mener han bör avstå den halve gård Mangset som han skal
ha bygslet av Oluf Evensen, sogneprest i Gjerdrum, da
Margarete Mangset godvillig har overladt ham den. Bygsel-
seddelen er dat. 8/3 1656. Saken utsatt.

44. Erik Öen stevnet Joen mellem Fjeld for den halve gård
Fjeld som han besitter og har bygslet av rette odelsmann
Oluf Hornes. Erik Öen vil ha hele gården, da han har
arvet den ene halvpart og eier den.

Oluf Hornes hjemler Jon Mellem Fjeld den halve del i
gården, da han er den eldste bror (altså Oluf). Jon be-
holder bygselen på Fjeld. Skattebrevet ble lest.

Fogden "fremskikket en fange", Oluf Olufsen Berger
fordi han skal ha spendt sin mor Daarit Olufsdtr. med sine
fötter eller kne. Moren forteller at sønnen kom fra KIX
Kvisler fra et bryllup, da satt hun på en krakk og sønnen
spendte henne så hun falt av krakken. Marit Tjöstelsdtr.
vidner at Olufs søster Marit løp imellem. Oluf tilstår å
45. ha spendt sin mor i drukkenskap og ber om nåde. Oluf Löv-
åsen og Oluf Sundby vidnet at de var der sammen med lens-
mannens sønn Oluf Hansen (Ullern). Fogden påstår at fangen
bör straffes i jern og fengsel for livstid og arbeide på
Bremerholm. Han dömmes også til dette "andre forherdede
til eftersiön", hvis ikke övrigheten vil benåde ham. Det
45 b. han eier skal være forbrudt til Kongen. En fangen kvinne,

Mari Börgersdtr., ble fremstilt. Hun har avsonet for et leiermål i foged Christen Jensens tid og ble utvist fra sognet. Hun var borte 1/2 år, siden har hun vært hos Oluf Mangenbakken 3 uker, Amund Seter 4 uker, på Jelsnes 1/2 uke, hos Oluf Mo 1 uke, Amund Sand 5 uker og hos Oluf Kielsbøl 1 natt. Hun gikk nå med sitt 4. barn. Fogden lot henne atter utlyse av fogderiet. Kommer hun nå tilbake, skal hun straffes til "kaggen, andre lettferdige til avsky".

46. Oluf Torbjørnsen Liøner har slått Erik Lauritsen Ullern. Tilstod det. Böter 2 merker sølv til sitt her-
skap for hvert slag

Söfren Lauritsen Spikset er stevnet for noe tømmer han sammen med Dysterud-sønnene har tatt av arrest i Ullernelven og flötet det til Dysterudevjen. Tilstår, böter 3 merker sølv.

Ingebret Holt var stevnet men møtte ikke. Böter 1 mark sølv.

Oluf Mangenbakken stävnet av fogden for å ha huset det "utlyste" kvinnfolk i 3 uker. Hans hustru Berette møtte og tilstod. Böter 8 örtuger og 13 merker til K.M.

46 b. Amund Nedreseter stevnet for det samme i 4 uker. Samme bot. Mari Jelsnes do. 1 uke. Visste ikke at hun var utlyst. Frikjent, da hun er fattig. Oluf Maurud er syk. Amund Sand huset henne 5 uker. Samme bot. Oluf Kielsbøl 1 natt. Böter 1 mark sølv.

Hovel Störten var tilsagt av fogden til å gå til byen med noen brever og fersk fisk 8 dager før herredagen og møtte ikke. Bot 1 rd.

47. Halvor Aasum har stevnet Odin Spetalen for 7 tv.

tømmer, hugget i Torer Ousets skog og siden ladet det bortföre av sin landherre Oluf Kolbjørnsen Ramsen. Henvist til Åstedet.

47 b.
Eidsvoll

3/4 1657 ting på Myrer i Eidsvoll. Lensm. Chrf. Mork.
Lagrett: Halvor Aas, Jens Egger, Oluf Aas, Oluf Östby,
Oluf Komelsrud og Tharild Døkken.

48.

Hans Tommesen (tidligere sorenskriver) bosatt på
Fladeby i Ullensaker, med fullmakt fra Laurits Olsen,
sogneprest i Grue, stevnet Anders Jonsen Sander for 15 lpd.
i Sander som han skal ha arvet etter Rasmus Hansen som har
fått det i pant fra Anders Jonsen for 30 rd. Hans Tommesen
fremla et pantebrev til Rasmus Hansen i Chra., utstedt av
Sivert Thoresen Aanelrud i Nannestad, dat. Oslo 8/4 1639.
Samtidig fremlagt gjenpart av et skifte.

For å svare til saken møtte salig Jacob Ebbesens barns
formynder Terkild Olufsens fullmektig Oluf Knutsen. Han
fremla pantebrev på 1 hud i Sander for 15 rd., dat. Chra.
12/10 1639, og et skjöte fra Anders Joensen på 15 lpd.
til Jacob Ebbesen for 70 rd., dat. Sander 16/9 1651.
Skjöte er ikke tinglest og såvel vidnerne som Anders sier
det ikke er betalt noe på det. Anders var lovet penger
når skjötet var tinglest. Saken utsatt.

48 b.

49.
Ullensaker

13. april 1657 rett på Löken i Ullensaker. Arvetvist.
Lagrett: Joen Lund, Halvor Vetel, Laurits Stövern, Gul-
lik Fladeby, Bottel Nesten, Gulbr. Rud, Oluf Kauserud,
Haagen Krogsrud, Nils Svendsen Oppen, Hans Stokker, Ouden
Stokker og Hans Lauten (Löytten). Michel Jensen Löken er
stevnet av Niås Pedersen Allergaat og medarvinger fordi
de mener de ikke har fått den arv de tilkommer etter salig
Ellen Augustinisdtr.

Hans Tommesen fremla sin fullmakt fra forrige soren-

skriver Jens Povelzen, dat. Fredrikstad 28/1 1657.

49 b.

Da saksøkernes rette fullmektig prokurator Oluf Lauritsen ikke møtte, ble saken utsatt.

50.

Ullensaker

14/4 1657 ting på Hauger i Ullensaker.

Lagrett: Oluf Kauserud, Halvor Vetat, Anders Julset, Even Laake, Gullik Flateby og Halvor Romsås.

Hederlig og høylærde mann mr. Kjeld Stub, ved sin fullm. Christen Nilsen, har i retten lagt hans skriftlige begjæring til almuen, formeldende at (han) vil la seg nøye med hvad andre prester her på Övre Romerike får. - Med skrivelsens övrige "vitlöftige formelding". Dat. 14. april 1657. Almuen forlanger dom i saken.

Gudmund Hönsen og Truls Eidsvolls sak på deres hustruers vegne mot Gulbrand Ask i Gjerdrum og Laurits Sundby i Ullensaker atter fore. Også de to siste på sine hustruers vegne, angående 11 (?) lispd. malt i Stokker som Gunbjörn Melvold i Sörum har pantsatt Henning Stockflet for 60 rd. De som stevner, vil at Gulbr. Ask og Laurits Sundby bör skaffe dem deres gods, som skal være deres rette odel. Forlik: Gulbr. Ask og Laurits Sundby skal betale Gudmund Hönsen og Truls Eidsvoll 20 rd. De 40 daler skal Gudmund og Truls selv legge til og løse Stokker fra bispen. Merette Evensdtr. Melvold, som er Gulbrand Asks og Laurits Sundbys hustruers stemor, skal legge ut noe av de 20 daler med dem.

51. Fogden forliktes med Peder Pedersen Frogner som har stukket Steffen Frogner. Peder betaler 8 ørtuger og 13 merker.

Nes

15/4 1657 ting på ~~Vogstad i Nes~~. Lensm. Christen Fenstad. Lagrett: Peder Vogstad, Joen Vogstad, Laurits Rud, Daniel Frøhaug, Arne Eggum og Peder Rotnes (Halvor Rud igjen overstrøket).

Jörgen Nilsen Bork, klokker i Nes, lot lese et avkallsbrev etter Nils Jörgensens og Anne Jörgensdatters sal. mor Else Jörgensdtr. angående det etter henne arvede gods de har fått av sin far Jörgen Nilsen (Bork), dat. 20/4 1656.

51 b. Arne Colbjørnsen Kongshaug i Grue stevnet Björn Thor-geirson, nu bosatt på Fenstad (store) i Nes, for 1 fj. landskyld i Fenstad som ikke er betalt, helt fra 1629. Og for 1/2 skipd. landskylds innesittelse av gården for 1653 til nå. Torgeir Eriksen Oustad møtte med fullmakt. Han fremla et skifte foretatt av forrige sorenskriver Sjöffren Eriksen, dat. Stemsrud 22/9 1629 og uten forsegling. Det skal melde om den omtvistede landskyld. Fremla også pantebrev fra Erland Rotnes på 1/2 skipd. i Fenstad for 30 rd. og signert av Didrik Hansen Rutten Krans (Kreus?), dat. Rotnes 27/12 1635. Fremlagt et "oppladelsebrev" fra Oluf Stemsrud som melder at Arne Kongshaug skal beholde 1/2 skipd. i Fenstad som etter Erland Rotneses videre formelding. Dat. 17/7 1653.

Björn Fenstad som søkes for landskylden, sa han har betalt den til sin stefar Oluf Stemsrud i Solör, da han var piken Turi Thorgersdatters formynder, og forklarer at han har levert bröd i Bingen til dem som flötet der, et skipd. flatbröd, og vil bevise det med Oluf Roverud og og Oluff Setter i Solör, Laurits Gröndalen i Ullensaker, Brynild Fossum og Halvor Rud i Nes. Utsatt.

16/4 1657 fortsatte tinget på Vogstad.

Lest kongens skattebrev og brevet om bededager 29., 30. og 31. juli.

53. Lest stattholderens befaling om at hester ikke må selges til fremmede, dat. Akershus 21/2 1657, og befaling

om angivelse av ødels- og pantegøds, dat. 28/2 1657.

Lest stattholderens befaling om at endel korn skal mottas av almuen i provianthuset ved Eidsvoll og males til mel for siden å leveres med fullt mål. Dat. Akershus 25. mars 1657.

Lest stattholderens befaling om at hver fullgårdsbønde skal levere sin knekt 4 schoed (skudd) krutt når de skal på generalmønstring.

53 b. Jens Thommesøn Førseth som fullm. for Chrf. Olufsøn Throllerud i Eidsvoll stevnet Erik Rud i Nes for gjeld, bl.a. 2 rd. til en hest han skulle kjøpe av Erik Sandaker, 2 dl. til en stut han kjøpte av Røne (?) Rotnes og 1 rd. som han lånte da han festet (forlovet seg med) Kiersten Pouelsdtr. Likeså 8 dl. for et sølvbelte som han løste fra Laurits Jørgensen som da tjente på Nordby. Derneft betalt på Christoffers fars vegne på samme belte, nemlig Oluf Nilsen, for 1/2 skpd. landskyld 2 rd.

54. Dømmes til å betale det han tilstår å skyld, 3 1/2 rd. Resterende rettigheter til fogden skal de som skylder betale innen 14 dager.

54 b. Eidsvoll 17/4 1657 ting på Myrer i Eidsvoll. Tilstede k.m. fogeds fullm., sønnen Jens Clausen. Lensm. Chrf. Mørk. Lagrett: Oluf Amundsen Aas, Erik Bøen, Laurits Haberstad, Jakob Røkholt, Paul Jøndal og Peder Tønsaker.

Lest de samme befalinger og brev som på ting i Nes.

55. Lest stattholderens befaling til fogdene om at bøndene skal reparere deres soldater "geueren", gevær-utrustning og til generalmønstringen skaffe seg 4 schoed (skudd) krutt og 1 favn lunte. Dat. 17/3 1657. - Likeså lest stattholderens befaling til fogden, at han på kongens

vegne skal foreholde almuen og deretter anordne at såvel sünden- som nordenfjels skal holdes en dyktig hest i beredskap til å fremskaffe artilleri eller vognhesten (?), når det behöves. Og den store gårdbruker skal hjelpe den lille. Dat. Akershus 11/4 1657.

55 b. Jacob Stub som fullmektig for kansleren har stevnet dennes forleningsbönder, liggende til Nonnekloster, nemlig: Mihel Dönnum, Gulbrand Bjerke og Oluf Wenger. Disse sier at de skysser kansleren og hans tjenere til Ullensaker. Gunder Elstad, Börger Elstad, Oluf Doknes og Oluf Aas sier at de skysser kansleren og hans tjenere til Hedmarken. De blir spurt om de har noe bevis for (noen seddel) at de ikke skal skyss andre. Dertil svarer de: nei. De sier at de gjerne vil skyss som almuen hvis denne sammen med dem tilsies til skyss av kansleren og hans folk.

56. Arne Røkholt, Hans Bjelkes landbonde, var også stevnet. Han skysser sin husbond ofte med 3-4, ja 7 hester, uten hjelp fra Almuen. Avsagt: Sivuard Gabrielsens landbönder skal skyss med almuen, likeså Daniel Bildts landbonde. Halvor Aas og Svend Thansem (?), som skysskafferer har holdt fri, skal skyss, Peder Tönsaker skal skyss. Prestens medhjelper, Zacharias Fremmen og Jörgen Hammerstad er fri for skyss med almuens samtykke, Hoel, hr. Mads Grams avlsgård, som ingen bebor, (fortsettelsen uteladt!)

56 b. De ferrige postbönder Tore Blakisrud, Laurits Boksrud, Halvor Røise og Nils Ulven, som nu ikke fører posten, skal skyss. Lensm. Chrf. Mork er stevnet for gårdene Frilset og Smestad som ligger langt fra veien og for 2 ødegårder, Opsal og Tönsaker. Almuen sa han gjerne måtte

ha dem fri for skyssferd, dessuten fremla lenamannen to brever, det ene dat. Mork stevnestue 11/2 1633 og det annet Myrer tingstue 20/6 1650, begge med 6 menns forsegling.

57.
Nannestad

20/4 1657 ting i Nannestad. Lensm. Jost Haga.

Lagrett: Harild Homle, Brønild Kringler, Gullik Lys-
haug, Ener Feg, Halvor Dölen og Gudmund Langerud.

Fogden stevnet Amund Hansen Elton for leiermål med Daarete Knutsdatter Elton, og de skal være beslektet i 3. ledd.

57 b.

Marte Thoresdtr. Elton vidner at hun aldri har hørt Daarte Knutsdatter beskyldt andre enn Amund Hansen for å være barnefar. Mari Jostsdtr., huskvinne på Elton og Karen Grani føres som vidner.

Amund Hansen oppgir at han vil føre som vidner Evert Joensøn, Thosten Torsen Gutte, Amund Haagensen Eg, Gjertrud Harastad, Helle Gulliksen Grögstad, Mogens Brotno, Oden Lervig, Karen Grani, Oluf Suby (?) og Gulbr. Nordby. Saken utsatt. Oluf Gresaker i Holter sogn og Amund Henni i Gjerdrum er Amund Hansens kausjonister for at han ikke forlater bygden.

58.

Fogden lot utlyse av bygden Tron Halkeby og Randi Kiölsdtr., enhver til sitt sted etter dommens formelding.

Resterende skatter skal betales innen 14 dager.

Peder Andersen fordrer tømmerkjørselspenger og lagmannstoll. De skyldige ba om utsettelse, men Peder Andersen innvilget ikke dette.

58 b.
Gjerdrum

22/4 1657 ting i Gjerdrum. Lensmann Laurits Sörum.

Lagrett: Gullik Hönsen, Hans Braate, Asbjörn Kogstad, Michel Flatner, Jacob eller Amund Smestad.

De skyldige betaler skatt innen 14 dager, eller søkes med vurdering.

59. Odal 25/4 1657 åstedssak i Kvislerskogen i Odal.

Lagrett: Rasmus Ouli, Söfren Aarstad, Hans og Harald Kolstad. Kvislerhagen i Ström prestegjeld sies å ligge til seterbruk til Erik Öens gård Öen. En mann ved navn Anders Olufsen har ryddet den for 2 år siden. Nå finnes hverken aker eller eng. Anders Olufsen sier han har borgermesterens, Nils Lauritsens bygselseddel på stedet. Men den ligger hos hans mor som bor 1 mil derfra. Saken utsatt. Borgermesteren samt mr. Nils på Lauten (?) skal være lodd-eiere i skogen og skal stevnes.

59 b. Odal 15/4 1567 på Ous i Odal. Lagrett: Thosten Nöest, Laurits Nöst, Peder Skarnes, Pouel Aas, Oluf Boers (?), Nils Korsmo.

Den utsatte sak mellom Margrette Mangset og Gunder Karlson ang. halve gården Mangset som Margarete har overladt ham mot at han skulle gifte seg med hennes datter. Hans bygselseddel er utstedt av Oluf Evensen, sogneprest i Gjerdrum. Margaretes fullm. Anders Mangset. Forlik: Gunder fraflytter straks gården, og Anders Mangset betaler ham 10 rd. til pinse.

60. Eidsvoll 13/5 1657 åstedssak i Frilset og Jöndals sameie i Eidsvoll. Lensm. Chrf. Mork. Lagrett: Arne Rökholt, Laurits Habberstad, Thosten Hoel, Joen Homelen (nå gått inn under Risbru), Laurits Kinn og Jakob Rökholt. - Lovlig tilnevnt.

Skogen skal besiktiges etter Erik Frilsets anmodning, og han hevder at Östen og Hans Frilset har hugget den ut, så de andre loddseiere intet har fått. Man fant 117 furuer liggende ved stubben. De har Östen og Hans Frilset hugget. Dessuten har de hugget 22 1/2 tv. sagtømmer for-

leden vinter. Det ligger nå på stranden. Det er begått stor skade på skogen, og Erik Frilset skal stevne Östen og Hans samt deres landherre sogneprest Mads Gram.

60.
Eidsvoll 14/5 1657 på Blegstad i Eidsvoll.

Lagrett: Oluf Ousby, Even Finstad, Erik Bøen, Anders Aamodt, Halvor Jere (Jøra?) og Mikel Dønnum.

Sogneprest Mads Gram har stevnet til arvetomten Blegstad. Pouel Torstensen, borger i Chra., for endel penger han skal ha mottatt. Og Pouel har ikke levert pengene til de svenske som er odelsbårne til Blegstad.

Hr. Mads Gram fremla skjöte på Blegstad dat. Jellestad 23/3 1655. Likeså et beskikkelsesbrev dat. Guneby i Dallesby sogn i Sverige 1656, og en beskikkelse dat. Holmen 20/2 56

61. Presten Gram fremla Paul Thorstensens kvittering for å ha mottatt 45 rd. og med Jens Clausen Juel til vitterlighet, dat. Eidsvoll 9/6 55. Anders Simonsen møtte som Paul Thorstensens fullmektig. Han hevder at det nå er andfred og ikke burde stevnet i en slik sak. - Ettersom Pouel Thostensen skal ha svart de to beskikkelsesmenn, nemlig Peder Jacobsen og Jens Jensen at han av sorenskriveren og 6 menn er tilkjent løsøret etter salig Henrik Blegstad, uten å fremlegge denne dom, er saken utsatt 6 uker.

61 b.
Ullensaker 25/5 1657 på Løken i Ullensaker. Saken Michel Løken mot Nils Pedersen. Lagrett: Joen Lund, Halvor Vetel, Laurits Stövern, Gullik Romsås, Botel (?) Nesten, Gulbr. Rud, Oluf Kauserud, Haagen Krogsrud, Nils Svendsen Oppen, Hans Stokker, Oden Stokker og Halvor Romsås.

Nils Pedersen i Allergott og medarvinger har stevnet ang. arv etter Ellen Augustinsdatter Løken.

62. Nils Pedersen fremlegger sin fullmakt dat. Våle preste-

gård i Tönsberg len (Vestfold) 23/4 1657, underskrevet Augustinius Ambrosiusen. Likeså en annen fullmakt, dat. Höländ prestegård 15/5 1657. Likeså fremla han et skifte under Anders Hansens hånd og 5 menns forsegling og påskrevet av Jens Povelsen. Skiftebrevet er dat. Löken i Ullensaker 15/12 1653.

Fremlagt en seddel under 3 signeter og et bumerke, dat. Hellegård 12/6 1656. Likeså fremlagt en registrering dat. Allergott 14/1 1657 på adskillig som ikke var på skiftet.

- 62 b. Nils Pedersen fremla også en beskikkelse under 2 segl som melder at Christen og Mads Stanger har vært hos Anne, salig Söfren sersjants. Beskikkelsene er dat. Lystad 23/4 1657. Fremla Hans Thommesen en registreringsbok, skrevet av hans formann sal. Söfren Eriksen og dat. Löken 2/9 1646. Ifølge denne fantes ingen gjeld.

Hans Thommesen fremla sin fullmakt underskr. av den forrige sorenskriver og dat. Fredrikstad 28/1 1657.

63. Mr. Kjelds svar på stevningen fremla Nils Andersen Klöften. Nils Andersen fremla hr. Hans Arntsens svar dat. Ullern 25/5 57, og Christen Nilsens svar dat. Ullensaker prestegård 25/5 57. Michel Jensen Löken fremla sitt skriftlige innlegg og forlot retten.

- 63 b. Avsagt: Nils Pedersen må stevne skiftebrevet for lagmannen.

Imellem Laurits Olsen på Grue og Joen Sander ang. 15 lpd. i Sander er avsagt at Laurits skal betale Jacob Ebgesöns barn 30 rd.

Nes 27/5 1657 på Vogstad i Nes. Lensm. Christen Fenstad, fogdens fullm. Jens Andersen.

64. Lagrett: Peder Rotnes, Peder og Joen Vogstad Halvor Rud, Daniel Frøhaug og Arne ~~Agua~~ *Søn.*

Torkild Eriksen Oustad med fullmakt fra Arne Colbjørnsen Kongshaug stevnet Björn Fenstad for landskyld og fremla skifte på Stensrud (Stemsrud!), dat. 22/9 1629 (?).

Likeså fremlagt pantebrev, dat. Rotnes 27/12 1635, utstedt av Erland Rotnes til Oluf Stensrud i Solør på 1/2 skpd. i Rotnes for 30 rd. og med Didrik Hansen Rutenkranses hånd.

64 b. *Lm* *Lm* *Lm* Fremla opplægelsesbrev fra Oluf Stensrud til Arne Kongshaug, dat. Stensrud 17/7 1653, og skjöte fra Erland Andersen Rotnes til Oluf Stensrud på 1/2 skpd. i ~~XXX~~ Fenstad, dat. Rotnes 27/2 1655.

Jens Tommesen Færset, prokurator i Nes fremla sin fullmakt fra Björn Fenstad og en seddel fra Torkil Olufsen, borger i Chra., på noe bröd som er levert Oluf Stensrud i Bingen til folkenes behov, dat. Chra. 12/5 1657.

65. Fremla også en seddel fra Oluf Colbjørnsen Gaards (?) hånd om at det bröd eller mel Björn har levert i Bingen er svakt. Björn Fenstad har ikke betalt landskyld av 1 fj. i Fenstad på 27 år og resterer landskyld for 1 skpd.

for 4 år. Avsagt: Björn Fenstad betaler landskylden av den ene fjerding til Arne Kongshaug fra han ble gift med

65 b. Guri Torgeirsdtr., som sies å være for 7 år siden. Og har Arne Kongshaug mere landskyld, søker han den hos hustruens formyndere för hun ble gift. De 4 års landskyld av det halve skippd. skal han betale til Arne Kongshaug og med resterende julemark. Betaler han ikke til 14. april, fraflytter han gården. Dessuten må han ta det halve skip pund i bygsel av rette bygselmann og den 1 fj. av rette odelsarvinger.

66. 30/6 1657 ting på Hauger i Ullensaker (våpenting).
Ullensaker Lagrett: Amon Kolby, Halvor Romsås, Halvor Trøgstad,
Nils Oppen, Halvor Wetel og Tor Rægler.

"Er oplest strenge hr. stattholders missive, Claus Bastiansønn tilskrevet, meldende at fullkommen føyde er forkynnt imellem rikerne Danmark og Sverige, så og meldende at vedvarden skal holdes vedlike, så og om almuens gever vedlike at holdes, desligeste om hvor meget enhver bonde skal ha i beredskap nemlig 12 skud lod og krut og mere annen behöringhed, dernest 12 fulle gårder med halve og ödegårder aladuinant (forholdsviis) skal forskaffe, 6 soldater, en kobberkjedel m.v. samme befalings formelding, dat. Akershus den 13. juni Anno 1557."

66 b. Opplest en trykt forordning om lösgjengere og om at alle reisende fattigfolk skal ha pass fra sognepresten. Dat. Kbh. 12/5 1657.

Lest ordre om viktualis (levnedsmidler) å bestille hos almuen, pris på disse, ordre om å före proviant til "Bouer" ved Winger, ordre om dragonhester av sognene og anneksene som skal leveres innen 24. juni, ordre om en månedlig skatt av 1 ort pr. full gård, halve og ödegårder forholdsviis, ordre om rytterhester og om å "sette" (ansette, skaffe) postbönder.

"Ingen saker faldt på Hauger tingstue den dag."

Nes 3/7 1657 ting på Wogstad i Nes. Våpen- og skatteting.
Lagrett: Oluf Lundberg, Peder Unelstad, Engelbregt Drognes, Oluf Husmo, Gulbr. Ihle og Oluf Sköyen. (Anders Husser 4/7). Lest samme ordre som i Ullensaker

67 b. 4/7 57 fortsatte tinget: Almuen er av fogden og lagrettet pålagt hvad proviant de etter stattholderens ordre skal

levere til provianthuset ved Bouer i Winger sogn (g.nr. 48 Boger). Engebret Madsen, sogneprest i Aurskog, har stevnet Marte Lauritsdtr. Vestereng i Höland, Thore Vestereng, Lauritz Haukeböl i Höland, Arne Rud i Baastad på sin hus-trus vegne angående 15 lispd. i Foss i Nes som skal være deres edel. Jon og Engebret Drognes er stevnet som vidner, og Hans Giöstadson, nu på Me i Skedsme "sidshaftig". Er-land Berg (i Nes) er stevnet for å svare til stevningen.

68. Jon Grötli fremla fullmakt og hr. Ingebrets skriftlige innlegg. Chrf. Lang i Oslo som har brevene og er landherre (som panthaver) er ikke stevnet. Saken utsatt.

68 b. 1/3 av almuen skylder den halve (daler?) skatt som skulle vært betalt til St. Hans. Betaler innen 14 dager eller tåler vurdering. Gudmund Pouelsen Hinden i Nes stevnet Aslak Fjuk fordi han i 1654 med endel almue har nedkastet hans bordstabel (bordstol?) og ödelagt delene (bordene eller plankene) hvorved han og hans svigermor skal være kommen tilkort med 800 deler. Han fremla en kontrakt mellom Kiersten Hansdtr. (hans svigermor?) og Nils Solgård på ca. 13 000 berd, dat. Skedsme 26/10 1654. Aslak Fjug

69. nekter ikke å ha brudt stabelen og henviste til sine vidner: Anders Aarnes, Brynild Fossum, Thor Rönning og Laurits Aaserud, samt sagmesteren Chrf. husmann på Wennevold. Saken utsatt.

69 b. Arne Flagstad stevnet Laurits Flagstad for uenighet mellom dem og Arnes hustru Bergitte og deres sønn Halvor. " - så Laurits skal have for drengens skidne mund skyld slått ham med en liten vidje, likeså moderen". Forlikt. Blir de heretter uenige, skal den skyldige betale 8 örtuger 13 mark til de fattige og likesåmeget til kongen.

Fogden har tilsagt skysskafferer Nils Wogstad å sende

- bud til Frogner i Udnæs og tilsi almuen der at de skal skaffe hester til Vormsund og være med å føre når det kommer stor ferd. Bottel Rakkestad skal sende bud til Christoffer Walstad at han med almuen i Fenstad anneks møter ved Vormsund når stor ferd kommer, for å hjelpe dem "som ligger her i en alfarvei". Ingen må skånes for skyssferd i denne tid.
70. Eidsvoll 7/7 1657 ting på Myrer i Eidsvoll. Lensm. Chrf. Mork.
Lagrett: Oluf Amundsen Aas, Oluf Bjørndal, Jeppe Døknes, Laurits Røserud, Elling Tønsaker og Tor Opprud.
- Jon Olufsen Frogner i Nes lot lese skjöte fra Daniel Bilt til Hafslund på 1 skpd. i Frilset som Christoffer bebor, med fornöds- og arbeidspenger og smårettighet, dat. Chra. 1/5 1657.
- 70 b. Kongelige befalinger lest som på de övrige ting.
- Rasmus og Oluf Julerud har stevnet Jacob Stub for kost og tering som han skylder dem for den stermark han har hatt fra dem uten deres tillatelse. De skal stevne påny.
- 71 Boer (Bård?) Brustad i Eidsvoll stevner Asbjörn Löedal for en gammel hest som Asbjörn har mistet, idet den er falt utfor et fjell. Forlikt. Boer betaler Asbjörn 2 rd., og den som først utfordrer den annen med ord eller gjerning, betaler 4 rd. til de fattige og 4 rd. til kongen.
- Nannestad 9/7 1657 ting i Nannestad.
Lagrett: Haril Homle, Gullik Lyshaug, Ener Eg, Halvor Dölli, Brynild Kringler og Thorsten Nerdby.
- 71 b. Den utsatte sak mellom Oluf Eg og Anbjör Thoresdtr. angående noe gods som Oluf fordrer etter sin bestefar på sin mors vegne. Stevningen er lest for Anbjör på Engelsrud. Vidner: Knut og Engelbrecht Bisler. Anbjörs fullmektig Hans Thommesönn. Denne fremla et gavebrev fra Thor Gul-

brandsen "för boende på Engelsrud", skrevet av forrige sorenskriver Söfren Eriksen, dat. Engelsrud 24/4 1639, og tinglest 14/10 1640, og en fortegnelse over det Anbjör Thoresdtr. har kostet på sine foreldre.

72. Oluf Eg ble spurt om han og hans mor Anne Eg för hadde anket på arven. Hertil svarte han nei. Og det er 19 år siden. Avsagt: Oluf Eg må först stevne gavebrevet for lagmannen.

72 b. Hr. Oluf Eriksen, sogneprest i Hof i Solör, stevnet Jacob Jelberg. Denne hevder at han har tatt (bygset) 1 fj. av hr. Peder Jensen, sogneprest i Höland, for et år siden, og ga ham 6 rd. i første bygsel. Han har betalt landskylden til hr. Olufs fullmektig Nils Andersen i Kleven. Nils Andersen stevnet også, på hr. Oluf Eriksens vegne, Christen Jelberg for 4 års landskyld og tredje tage m.v. Christen sier at han har avstått gården for mr. Thommes Trulsen og har betalt landskylden til hr. Peder Jensen.

73. Det fremlegges et skiftebrev (byttingsbrev) i kopi med hr. Olufs, Christen Jacobsens og Jens Bangs (fogdens) underskrifter. Heri heter det at Jelberg tilhører hr. Olufs hustru Anne Iversdtr. og ikke salig hr. Anders Jensens barn. Avsagt: Jacob og Christen Jelberg skal være i hr. Olufs minne med den landskyld de står til rest for.

Hr. Laurits Olufsen, sogneprest til Grue, stevnet Oluf Lodensön Engelstad for 3 fj. landskyld med 3 års julemark som sal. Loden Engelstad stoå tilrest med. Oluf sa han ikke hadde arvet noe etter sin far. Chrf. Engelstad sa at det var så meget korn etter ham at landskylden kunne være betalt. Avsagt: Oluf Engelstad skal være i hr. Lauritses minne for landskylden og han skal ikke ha noe med den fjerding i Engelstad å bestille etter denne dag.

73 b.

Poul Haagensen Sundby har besøvet Guri Nilsdtr. på Linset og vil ikke ekte henne. Betaler 12 rd.

Ble lest de samme brever som på de andre ting.

Gjerdrum 10/7 1657 våpen-, og skatte- og saketing i Gjerdrum. Lensm. Laurits Sörum. Lagrett? Oluf Rud, Oluf Kulsrud, Engelbret Fossum, Askil Krogvoll, Gulbrand Fjelstad og Kiöl Fjelstad. Lest stattholderens brever.

74. Erik og Sören Aamødt fikk tingsvidne for at deres hus brente forleden år. De har ikke annet til opphold for seg selv og sine hustruer og barn enn det godtfolk gir dem.

Halvor Sandem ber også om tingsvidne for at han er utarmet.

Gunder Hønsel stevnet Oluf Vestby i Gjerdrum for gjeld 4 rd. som han lånte "til sin kvinde" før han ble gift. Hun heter Røne Bilisdatter. Saken utsatt. Hun skal forklare seg om pengene.

(Slutt på tingbok 2.)